

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

31. An si quis resignet beneficium cum intentione, ut resignatarius iterum conferat, & resignet, v. g. suo nepoti, committat Symoniam prohibitam in Bullis Pianis? Sed difficultas est, an sola ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

quod regula. Sicut diximus de excommunicatione quod in dubio capitur pro majori, cap. penult. de sent. excomm. & in materia penali, & odiosa, qualis est ista simonia, nomine simoniae tantum comprehenditur illa quae propriissime est simonia, ut docent idem Gomez d. quast. 12. versicul. Cum igitur. At potius nomine simoniae significatur simonia iure divino prohibita, & ea tantum est proprie, & strictè simonia, ut constat ex simoniae definitione, quae est emptio, & venditio rei spiritualis: ergo. Vnde cum in Extravag. 2. dicitur, quomodolibet dando, &c. solum prohibetur modus; non obiectum, non enim dicit, quodcumque dando, sed quomodocumque, sive enim spirituale pro temporali per munus à manu, obsequio, &c. incurritur poenae. Tertio, quia cap. Cum olim, de rerum permutat. quod loquitur de permutantibus beneficia, tantum habet poenam privationis ferendam tamen, Excommunicationem vero non habet, & hanc sententiam tenet Sanchez in opuscul. tom. 1. lib. 2. capite 3. dub. 108. numero 2. & 3. juncto num. 4. individualiter pro casu nostro.

4. Notandum est verò cum Castro Palao ubi sup. n. 1. quod in Constitutionibus Pij IV. & Pij V. pensio, & quodlibet aliud sub nomine beneficii proprie non comprehensum, etiam si resignetur cum accessu, vel regressu, vel alio quovis modo simoniaco non prohibetur, nec punitur in Constitutionibus, quod etiam docet Suarez de Relig. tom. 1. lib. 4. de simonia, cap. 43. num. 4.

RESOL. XXXI.

An si quis resignet beneficium cum intentione, ut resignatarius iterum conferat, & resignet v. g. suo nepoti, committat simoniam prohibitam in Bullis Pianis? Sed difficultas est, an sola resignatio beneficii cum accessu, regressu, & ingressu, vel an etiam permutatio in supradictis Bullis prohibeantur? Et breviter declarantur praedicta verba accessus, regressus, & ingressus. Ex par. 9. tract. 9. & Misc. 4. Ref. 18.

AD hanc quaestionem sic respondet Machad. tom. 1. lib. 3. p. 3. tract. 3. docum. 18. n. 3. [Es tambien dudoso, y controverto entre los Doctores, si la resignacion del beneficio hecha con intencion, que el resignatario buelva hazer resignacion en algun Paciente del Resignante, o que pague frutos del, sea simoniaca, y prohibida por Constituciones referidas. Suarez, Navarro, y otros defienden, que no basta que la resignacion se haga con intencion manifesta de obligar al Resignatario, que buelva à hazer la resignacion en su favor, o le pague frutos; sino que tambien es necesario que intervenga tacito, o expreso pacto desta obligacion; y porque sin este pacto juzgan, que no se comete simonia convencional, y por consiguiente ni punible por las dichas Constituciones. Otros defienden lo contrario, y que basta la intencion como se le manifieste à la persona, que huviere de recibir el beneficio, para que sea simonia confidencial, y expuesta à las penas de las Constituciones referidas; y aun algunos quieren, que lo sea, aunque no se aya manifestado à la otra parte.]

2. Itaque secundum priorem sententiam à Machado positam, dicendum est non sufficere resignationem fieri cum intentione manifesta arctandi, & obligandi resignatarium, ut in favorem resignantis beneficium iterum resignet, aut fructus solvat, sed requiri etiam tacitum, vel expremum pactum huius obligationis. Tom. V.

Quia sing. huiusmodi pacto non committitur simonia conventionalis, & consequenter neque punibilis per supradictas Constituciones. Ad verba tamen Pij V. affirmantis censeri confidentiam simoniacam commississe, qui receperit beneficium ea intentione, ut postea dimittenti esset regressus. Respondet Navarrus cap. 23. n. 100. § 6. illa verba solum intelligi de presumptione, hoc est si in exteriori foro probetur dimittentem habuisse intentionem arctandi, & obligandi resignatarium ad sic resignandum beneficium, eo ipso praesumatur resignatarius commississe simoniam hanc confidentialem.

3. Verum, licet hæc sententia sit satis probabilis, mihi magis placet opinio contraria, quam docent Auctores, quos citat, & sequitur Castrus Palao tom. 3. disp. 3. de simonia, punct. 18. n. 4. existimat enim resignantem beneficium ea intentione, ut resignatarius maneat obligatus iterum in sui favorem beneficium resignare, vel fructus solvere, committere simoniam, modo tamen intentio illa recipiendi beneficium manifestetur, quia absque hac manifestatione solum est mentalis simonia, quæ poenis Ecclesiasticis non subiacet, ut constat ex cap. fin. de simonia.

4. Sed quia in dictis Constitutionibus Pij IV. & Pij V. prohibetur resignationes beneficiorum cum accessu regressu, vel ingressu ad beneficium, breviter, & clarè declarabo dicta verba. Accessus itaque vocatur, si mihi impedito ob etatem, vel alia de causa, Prælati conferat jus, ut quam primum capax sim, ingrediari beneficium, quod Petro interim confertur. Regressus dicitur, si beneficium à me possessum cedam alteri servato iure regrediendi ad illud; si forte ille pensionem non soluerit, aut Religionem ingrediatur, aut Episcopus fiat, aut præmoriatur. Ingressus verò dicitur, si beneficium mihi collatum ante captam ejus possessionem alteri resignem, reservato mihi iure ingrediendi possessionem illius, si ille præmoriatur, aut fiat Episcopus; vide Lessium lib. 2. cap. 35. dub. 16. n. 98. & Ioannem Vvigers de iust. tr. 7. cap. 4. dub. 17. n. 97.

5. Sed est difficultas, an sola resignatio beneficii cum accessu, regressu, & ingressu; an etiam permutatio in supradictis Bullis prohibeantur? Suarez lib. 4. de simonia cap. 43. n. 11. & Machadus ubi supra tom. 2. putant probabilius sic permutantes non committere simoniam confidentialem, quia Pontifex solum de beneficiis acceptis ex resignatione, aut cessione loquitur. Permutatio autem non proprie dicitur cessio, & resignatio; ea de causa esto sic permutantes committerent simoniam, non tamen committunt simoniam confidentialem, & his Canonibus punitam. Sed optimè Castrus Palao loco cit. num. 2. putat secus affirmandum esse de Episcopo, & quolibet alio collatore beneficii, etiam ex causa permutationis, si sub iis confidentiis conferat. Quia verba Pij V. quoad collatores sunt valde universalia: ait enim si ordinarius, aut collator contulerit ante hac, aut conferat in futurum beneficium Ecclesiasticum quovis modo vacans, &c. vacat autem ex causa permutationis beneficium, ut est recepta omnium sententia relata à Garcia 11. p. de beneficiis cap. 4. à num. 1. taliter quod non potest renunciare beneficium ex causa permutationis redire ad beneficium renunciatum sine nova collatione, etiam si permutatio non sequatur, seu non teneat, aut habeat effectum nisi renunciatio esset in manibus Pontificis, ut multis allegatis probat Garcia loco citato.

RESOL. XXXII.

Si quis post possessionem beneficii novit à patre, vel amico per pecuniam, ipso ignorante, illud obtinuit. Et 3. fuisse.